

gram paa den Maade, thi det har jo aldrig været Venstres Program at ville have Skatterne væltet over paa de mindre bemidlede til Fordel for de velhavende, og vi har ikke gjort det til vort Program at opheve Maksimalpriserne og de regulerende Bestemmelser. Vi har under vort Rigsdagsarbejde tilfulde vist, at ogsaa vi havde den Mening, navnlig efter at der var fuldstændig lukket af for Tilførsler ude fra, at regulerende Bestemmelser er nødvendige. Det, vi har været imod, var navnlig Ministeriets egenmægtige Indgreb i 1914 under Paaberaabelse af Loven af 7. August. Vi fandt, at Ministeren den Gang burde have henvendt sig til Rigsdagen, inden han fastsatte sin Kornmaksimalpris, og havde han gjort det, vilde der sikkert ogsaa være naaet Overenskomst, som der saa ofte senere er naaet Overenskomst. Men han valgte at ordne det hele paa egen Haand, og det fandt mange sig brøstholdne ved, og vi har ogsaa adskillige Gange følt os brøstholdne ved, at adskillige af de Bestemmelser, der er truffene, og de Priser, som er satte, er truffene og satte, uden at man har taget Konsekvenserne fuldt ud. Der blev sat Maksimalpris paa Korn, men der blev ingen Maksimalpris sat paa Mel. Man sendte nogle Bestemmelser ud til Amtmændene om, at de skulde passe paa Priserne, men det var ikke tilstrækkeligt. Det, der reddede os for, at Melpriserne gik for højt i Vejret, var, at vi havde mange Møllere her i Landet, saa at der dog blev nogen Konkurrence. Thi i Virkeligheden nytter det ikke at fastsætte en Pris paa Raaproduktet, naar man ikke samtidig fastsætter en Pris paa den færdige Vare. Der kan nævnes flere Eksempler paa Tilfælde, hvor der har været Misfornøjelse med Fremgangsmaaden. Men vor Opgave har ikke været at modsætte os regulerende Bestemmelser. Vi har tværtimod selv deltaget i Forhandlingerne om disse og i Beslutninger af den Art. Derfor mener jeg, at naar en Minister staar frem og taler om sine Modstandere paa den Maade, at det er „som bekendt“ Modstandernes Program saadan og saadan, taler han i høj Grad vildledende. Tænker man paa Skatte- lovsforhandlingerne her, vil ærede Medlemmer vide, at Venstres Bestræbelser i høj Grad har været rettede paa at hjælpe de mindre velstillede til lettere Skattevilkaar og paa at lægge Byrderne i højere Grad over paa de bedrestillede.

Se, det er nu min Betragtning af Valgene, som jeg naturligvis ikke kan vente, at det radikale og socialdemokratiske Parti skal være enige i, men som jeg desuagtet mener, at jeg

har baade Ret og Pligt til at fremsætte her. Thi ud fra den Betragtning kan vi for vort Vedkommende ikke stemme for det foreliggende Forslag til Beslutning. Nu hedder det sig — det har i alt Fald staaet i Bladene —, at man fra Ministeriets Side ønsker at faa en ny Valglov, at de ministerielle Partier ønsker en ny Valglov, og ved denne nye Valglov skulde der navnlig tages Forholdsregler mod Jylland. Man mener, at Jyderne er blevet særlig begunstiget ved den nuværende Valglov. Herom maa jeg maaske paa Forhaand gøre en Bemærkning. Det hedder i Grundloven — og det Punkt i Grundloven er i Overensstemmelse med den Praksis, som har været lige siden 1848 —, at der ved Fordeling af Valgkredsene skal tages Hensyn til Befolkningstæthed, og det blev der ogsaa straks, da vi fik den frie Forfatning i 1849, saaledes at i tyndt befolkede Egne regnede man ikke saa mange Indbyggere til en Kreds som i tæt befolkede Egne. Dette har været opretholdt, baade ved Forfatningsændringen i 1866 og ved Forfatningsændringen i 1915, og det har selvfølgelig gjort sig gældende i den nuværende Valglov, og det Princip kan vi for vort Vedkommende ikke forlade. Men naar der tages Hensyn til det, ser jeg heller ikke, at Jylland har faaet nogen Begunstigelse gennem Valgloven. Thi det er jo ikke nogen Valglovsbegunstigelse, at Jyderne foretrækker Venstremænd fremfor Socialdemokrater. Det har ikke noget med Valgloven at skaffe. I øvrigt skal jeg lade hele den Sag om en ny Valglov ligge, for vi faar sikkert et Forslag i saa Henseende. Dog tror jeg allerede nu at kunne sige for mit personlige Vedkommende, at min Tanke, som jeg i sin Tid havde, men ikke fik Tilslutning til, om at faa Valg i Amtskredse ingenlunde har tabt ved det, der nu er sket. Jeg tror, at man ret beset fra alle Sider vilde være bedre tjent med en saadan Ordning. Derved vilde man ogsaa lettere komme bort fra Valgalliancer. Det var jo Forudsætningen, da vi fik den nye Grundlov og nye Valglov, at vi ikke skulde have Valgalliance. Vi fik det imidlertid. Statsministeren har sagt, at den var nyttig og hensigtsmæssig, og det maa man jo give ham Ret i. Resultatet har vist, at den virkelig var nyttig og hensigtsmæssig for de ministerielle Partier, thi det er jo sikkert nok, at havde man ikke haft den Valgalliance, havde det radikale Parti tabt 10 Valgkredse. (*Slengerik*: Kan vi ikke sige 20?) Nej, ikke godt mere, end Tallene svarer til, og Tallene har jo været tydelige ved Landstingsvalgene; derigennem kan man skønne